

Stærkere ud af krisen - Bekæmpelse af langtidsledighed

Regeringen (Venstre og Konservative), Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Liberal Alliance og Per Ørum Jørgensen er enige om at bekæmpe langtidsledigheden. Det sker med i alt 7 initiativer til knap ½ milliard kroner i de kommende år.

Der er enighed om, at bruge cirka 270 mio. kroner på uddannelse og kompetenceløft. Flere ledige får mulighed for et ekstra kompetenceløft via jobrettede uddannelsesforløb. Derudover får godt 15.000 flere ledige helt konkret mulighed for at få de grundlæggende regne-, læse- og stavefærdigheder, de aldrig fik i skolen.

Der er enighed om at bruge godt 210 mio. kr. på en styrket virksomhedsrettet indsats for den enkelte ledige.

Der var godt 39.000 langtidsledige i februar 2010. Langtidsledigheden er dermed mere end fordoblet siden den begyndte at stige sidste år, og der vil komme flere langtidsledige i løbet af 2010.

1. Initiativer – Jobrettet uddannelse til langtidsledige

Screeninger af lediges skolekunderskaber og flere læse-, skrive- og regnekurser

Læse- skrive- og regneproblemer må ikke være en barriere for job og uddannelse. Erfaringen viser, at flere ledige kan have behov for at få et løft i deres evner til fx at læse, skrive og regne.

Der er enighed om, at alle dagpenge-, start- og kontanthjælpsmodtagere over 30 år, der henvender sig i jobcentret, og som ikke har en ungdomsuddannelse, skal læse- og skrivetestes, hvis de har behov for det. Initiativet er permanent. Det samme gælder allerede for unge under 30 år.

Hvis læse- og skrivetesten viser, at den ledige har behov for at forbedre sine læse- og skrivekunderskaber, skal jobcentrene sikres gode rammer for at tilbyde vedkommende et læse- og skrivekursus. Jobcentrene skal ligeledes have gode muligheder for at tilbyde den ledige et opkvalificerende regnekursus. Der er derfor enighed om, at der afsættes en pulje til finansiering af læse-, skrive- og regnekurser for dagpenge-, start- og kontanthjælpsmodtagere over 30 år over en periode på knap 3½ år.

Regional pulje til jobrettet opkvalificering til bekæmpelse af langtidsledighed

Der kan være behov for at understøtte den jobrettede opkvalificering af de langtidsledige. Der er derfor enighed om at oprette en regional pulje, som kan benyttes til finansiering af udgifter i jobcentrene til en beskæftigelsesindsats, der enten er målrettet de langtidsledige og/eller dagpenge, start- og kontanthjælpsmodtagere, hvor

regionen vurderer, at der kan være en særlig risiko for langtidsledighed. Indsatsen skal være målrettet områder med gode jobmuligheder. De Regionale Beskæftigelsesråd skal inddrages i udmøntningen af puljen. Initiativet er permanent.

Ministeren vil i et brev til formændene for De Regionale Beskæftigelsesråd opfordre dem til at gå i dialog med De Lokale Beskæftigelsesråd og kommunernes økonomiudvalg/beskæftigelsesudvalg om den regionale pulje og en øget brug af mulighederne for virksomhedsrettede aktive tilbud og de mange kombinationsmuligheder, jf. nedenfor.

Erklæring om efteruddannelse ved forlængelse af arbejdsfordelinger

Arbejdsfordelingsordningen kan i en afgrænset periode være en god mulighed for, at virksomhederne undgår fyringer, og at de ansatte beholder jobbet. Der er dog fare for, at de ansatte i en længere periode fastholdes i deltidsbeskæftigelse med usikkerhed om fremtidigt jobsigte. Som et alternativ til arbejdsfordelingsordningen kan både virksomheder og medarbejdere få nytte af i højere grad at benytte mulighederne for efteruddannelse af medarbejderne.

Der er derfor enighed om, at Det Regionale Beskæftigelsesråd fremover alene skal kunne bevilge en forlængelse af en arbejdsfordeling, hvis der foreligger en skriftlig erklæring fra virksomhedens ledelse og en repræsentant for medarbejderne om, at mulighederne for efteruddannelse er drøftet.

Bedre overblik over jobrettede kurser

Der er behov for et bedre overblik over mulighederne for målrettet opkvalificering. Der er enighed om, at beskæftigelsesregionerne på baggrund af Arbejdsmarkedsbalancen skal udarbejde et katalog over relevante kurser inden for forskellige udvalgte brancheområder. Det standardiserede katalog skal udvikles af beskæftigelsesregionerne i et samarbejde med uddannelsesudbydere, relevante jobcentre samt a-kasser og brancheorganisationer.

2. Initiativer – Aktive tilbud ude på arbejdspladserne

Ekstra støtte til mentorer og virksomhedsnetværk

Den mest effektive hjælp til langtidsledige findes ude på landets arbejdspladser. Derfor er det vigtigt, at de virksomheder og de mennesker, som er med til at hjælpe langtidsledige videre, får den støtte og opbakning, de har brug for.

Beskæftigelsesministeren vil derfor opfordre De Lokale Beskæftigelsesråd (LBR) til i 2011 at give de virksomheder, som gør en ekstra indsats for at hjælpe langtidsledige tilbage i job en ekstra økonomisk opbakning til mentornetværk og mentorhjælp samt til at lave en handlingsplan.

Kompetenceafklaring af ledige

Kompetenceafklaring er afgørende for den enkelte for at finde ud af hvad, der skal til for at komme tilbage på arbejdsmarkedet. For at understøtte jobcentrene i deres arbejde med at kompetenceafklare de ledige er der enighed om, at Beskæftigelsesministeriet introducerer et kompetenceafklaringsredskab, som alle landets jobcentre, a-kasser og andre aktører frit kan benytte.

Mere virksomhedsrettet og tættere kontakt med langtidsledige

De langtidsledige har krav på en virksomhedsrettet indsats. Det er ofte den hurtigste vej i job for mange. En tæt kontakt til langtidsledige i kombination et bedre virksomhedssamarbejde i jobcentrene vil sikre, at flere langtidsledige hurtigere kommer ud på virksomhederne – i job og i virksomhedsrettede forløb.

Der er derfor enighed om at afsætte ekstra midler til at ansætte flere virksomhedskonsulenter i jobcentrene og til at sikre en tættere kontakt med de langtidsledige ved hjælp af flere jobsamtaler. Den tættere kontakt med de langtidsledige skal række udover de nuværende minimumskrav i lovgivningen.

Virksomhedskonsulenterne skal holde tæt kontakt med ledige, herunder når de er i forløb på virksomhederne. Virksomhedskonsulenten skal styrke servicen til virksomhederne, fx ved at fungere som ”én indgang”, når virksomhederne skal i kontakt med jobcentret. Virksomhedskonsulenterne skal understøtte en ubureaukratisk dialog mellem virksomheder og jobcentre. Virksomhedskonsulenterne skal også fremme mulighederne for eksempelvis virksomhedspraktik på et virksomhedscenter og opkvalificeringsjob.

Den nye virksomhedsrettede indsats evalueres primo 2013 for at sikre, at kommunerne også herefter målrettet arbejder med den virksomhedsrettede indsats. I evalueringen vurderes det, hvordan finansiering af kommunernes beskæftigelsesindsats kan fremme dette. Resultatet af evalueringen drøftes i forligskredsen.

For at bakke op om indsatsen vil der blive lavet informationsmateriale til jobcentrene, der sammenfatter de nye muligheder for virksomhedsrettet indsats og de forskellige kombinationsmuligheder, hvor en ledig både får et tilbud på en virksomhed og opkvalificeres. Det kunne fx være ved brug af opkvalificeringsjob eller virksomhedspraktik i fx virksomhedscentre, der kombineres med uddannelse. Informationsmaterialet vil også omfatte ungeaftalen og anden ny lovgivning m.v.

Der er enighed om, at beskæftigelsesministeren sender et brev, hvori ministeren opfordrer borgmestrene til i højere grad at bruge både de eksisterende muligheder for at give de ledige en virksomhedsrettet aktiv indsats (herunder også kombinationsmulighederne) og de nye muligheder, som denne aftale åbner op for.

Appendiks

Ad 1. Initiativer – Jobrettet uddannelse til langtidsledige

Screeninger af lediges skolekundskaber og pulje til flere læse-, skrive- og regnekurser

Screeninger af lediges skolekundskaber

- Personer på dagpenge, kontant- og starthjælp over 30 år uden en ungdomsuddannelse skal gennemføre ”Den vejledende læsetest for Voksne”/”VLV-testen”, hvis jobcentret vurderer, at de har behov for det. De samme regler skal gælde, som for unge under 30 år. VLV-testen kan gennemføres på nettet.
- Initiativet er permanent og igangsættes 1. januar 2011.
- Merudgifterne i forbindelse med gennemførelsen af læse- og skrivetesten skønnes at udgøre 12 mio. kr. årligt.

Pulje til flere læse-, skrive- og regnekurser

Læse- skrive- og regneproblemer må ikke være en barriere for job og uddannelse.

- Der oprettes en pulje på 10 mio. kr. i 2010 og 25 mio. kr. årligt i 2011-2013. Der afsættes således i alt 85 mio. kr., der kan finansiere læse-, skrive- og regnekurser til kontanthjælps-, starthjælps- og dagpengemodtagere over 30 år, som efter jobcentrets vurdering har behov for et løft i de almene kvalifikationer.
- Puljen øremærkes til kurserne ”FVU-læsning” og ”FVU-matematik”. FVU er den forberedende voksenundervisning.
- Tilskuddet konteres som en indtægt, der hvor kommunen afholder udgifterne i den kommunale kontoplan, og vil dermed ikke påvirke kommunernes rådighedsbeløb.
- Puljen administreres af beskæftigelsesregionerne.
- Midlerne kan anvendes af jobcentre fra 1. august 2010.

Regionale midler til jobrettet opkvalificering til bekæmpelse af langtidsledighed

- Der afsættes en pulje på 20 mio. kr. i 2010, 2011 og 2012. Herefter hæves puljen til 30 mio. kr. i 2013. Fra 2014 og frem hæves puljen til 40 mio. kr. årligt og gøres permanent.
- Puljen administreres af beskæftigelsesregionerne.
- Puljen kan benyttes til finansiering af udgifter i jobcentre til en beskæftigelsesindsats, der er målrettet de langtidsledige og/eller ledige, hvor regionen vurderer, at der kan være en særlig risiko for langtidsledighed. Ledige omfatter alle personer på dagpenge og kontant- eller starthjælp. Indsatsen skal være målrettet områder med gode jobmuligheder.
- Pengene i puljen fordeles forholdsmæssigt mellem de fire beskæftigelsesregioner.
- Tilskuddet konteres som en indtægt, der hvor kommunen afholder udgifterne i den kommunale kontoplan, og vil dermed ikke påvirke kommunernes rådighedsbeløb.
- Midlerne kan anvendes af jobcentre fra 1. august 2010.
- Ministeren vil i et brev til formændene for De Regionale Beskæftigelsesråd opfordre dem til at gå i dialog med De Lokale Beskæftigelsesråd og kommunernes økonomiudvalg/beskæftigelsesudvalg om den regionale pulje og en øget brug af

mulighederne for virksomhedsrettede aktive tilbud og de mange kombinationsmuligheder, jf. nedenfor.

Erklæring om efteruddannelse ved forlængelse af arbejdsfordelinger

Der er fare for, at personer på arbejdsfordeling i en længere periode fastholdes i deltidsbeskæftigelse med usikkerhed om fremtidigt jobsigte.

- Derfor skal Det Regionale Beskæftigelsesråd alene kunne bevilge en forlængelse af en arbejdsfordeling, hvis der i forbindelse med ansøgning og forlængelse foreligger en skriftlig erklæring fra virksomhedens ledelse og en repræsentant for medarbejderne om, at muligheder for efteruddannelse, fx via VEU-systemet, er drøftet, herunder muligheden for efteruddannelse som alternativ til arbejdsfordeling.
- Erklæringen integreres i de eksisterende papirgange.
- Initiativet træder i kraft 1. august 2010.

Bedre overblik over jobrettede kurser

- Beskæftigelsesregionerne udarbejder på baggrund af Arbejdsmarkedsbalancen et katalog over relevante kurser inden for forskellige udvalgte brancheområder.
- Kataloget udvikles af beskæftigelsesregionerne i et samarbejde med uddannelsesudbydere, relevante jobcentre samt a-kasser og brancheorganisationer.
- Kataloget skal omfatte kurser, der sigter mod områder med gode jobmuligheder. Kataloget skal indeholde relevant information om kursernes indhold, jobsigte, adresser på de pågældende uddannelsesinstitutioner og kursernes varighed.
- Kataloget skal tilgå jobcentret til brug for planlægningen af den aktive indsats og konkrete sagsbehandling. Sigtet er at IT-understøtte kataloget og gøre det tilgængeligt i de kommunale sagsbehandlingssystemer.
- Sagsbehandlere i jobcentrene skal have bedre viden om arbejdsmarkedet og gode jobmuligheder. Det skal derfor sikres, at alle sagsbehandlere i jobcentret i kontakten med ledige fx i forbindelse med jobsamtaler, jobplaner mv. skal have direkte adgang til viden om, hvor der er gode jobmuligheder via egne it-systemer. Oplysninger om Arbejdsmarkedsbalancen skal integreres i de kommunale IT-systemer.

Ad 2. Initiativer – Aktive tilbud ude på arbejdspladserne

Ekstra støtte til mentorer og virksomhedsnetværk

Ministeren vil opfordre De Lokale Beskæftigelsesråd (LBR) til at:

- Lave en handlingsplan for 2011 om en særlig støtte til virksomhedsmentorer.
- Afsætte penge i 2011 til jobcenterkoordinatorer af mentornetværk og til drift af netværksmøderne samt kurser til virksomhedsmentorerne

Kompetenceafklaring af ledige

Kompetenceafklaring er afgørende for den enkeltes tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

- Kompetenceafklaringen skal understøttes med et webbaseret redskab, der kan benyttes frit af alle landets jobcentre, a-kasser og andre aktører. Kompetenceafklaringsredskabet skal sikre, at uddannelsesbehov, faglige og personlige styrker samt jobønsker bliver afklaret blandt modtagere af dagpenge, kontant- og start-hjælp.

- Der afsættes 3 mio. kr. i 2010 til at udvikle kompetenceafklaringsredskabet.

Mere virksomhedsrettet og tættere kontakt med langtidsledige

Et større fokus på den virksomhedsrettede indsats i jobcentret med en tættere kontakt til de langtidsledige og et bedre virksomhedssamarbejde vil forbedre jobcentrenes muligheder for at hjælpe langtidsledige ud i job og i aktive tilbud på en rigtig arbejdsplads.

Der er derfor enighed om følgende:

- Jobcentrene får en vitaminindsprøjtning i form af en pulje på 20 mio. kr. i 2010, 68 mio. kr. i 2011, 68 mio. kr. 2012 og 48 mio. kr. 2013. Midlerne skal bruges til at ansætte flere virksomhedskonsulenter til at hjælpe langtidsledige og de svageste kontanthjælpsmodtagere ud i virksomhedsrettet aktivering ved at:
 - sikre en bedre service til virksomhederne, og
 - at holde en tættere kontakt med de langtidsledige for at hjælpe flere ledige ud på landets arbejdspladser. Den tættere kontakt med de langtidsledige skal række udover de nuværende minimumskrav i lovgivningen.
- Pengene fordeles forholdsmæssigt til jobcentrene på baggrund af jobcentrenes relative andel af dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere, der har modtaget offentlig forsørgelse i over 12 sammenhængende måneder.
- Kommunerne skal kontere det udbetalte tilskud som en indtægt på konto 6.45.53 "Administration vedrørende jobcentre" i den kommunale kontoplan med henblik på at sikre, at de ekstra tilskud reelt anvendes i jobcentrene.
- Uforbrugte midler i et år kan videreføres til næste år. Hvis midlerne ikke er opbrugt i forsøgsperioden, kan midlerne overføres til det efterfølgende år.
- I 2011 og 2012 udarbejdes de overordnede mål for indsatsen og konkrete resultatkrav årligt som tillæg til beskæftigelsesplanen, og disse afrapporteres årligt i tilknytning til resultatrevisionen. Kommunen skal i tillægget gøre rede for, hvordan de vil anvende bevillingen, herunder tilrettelægge indsatsen i bevillingsperioden i form af tættere kontakt til de ledige og bedre service til virksomhederne.
- Indsatsen starter d. 15. september 2010.
- Den nye virksomhedsrettede indsats evalueres primo 2013 for at sikre, at kommunerne også herefter målrettet arbejder med den virksomhedsrettede indsats. I evalueringen vurderes det, hvordan finansiering af kommunernes beskæftigelsesindsats kan fremme dette. Resultatet af evalueringen drøftes i forligskredsen.
- For at bakke op om indsatsen vil der blive lavet informationsmateriale til jobcentrene, der sammenfatter de nye muligheder for virksomhedsrettet indsats og de forskellige kombinationsmuligheder, hvor en ledig både får et tilbud på en virksomhed og opkvalificeres. Det kunne fx være ved brug af opkvalificeringsjob eller virksomhedspraktik i fx virksomhedscentre, der kombineres med uddannelse. Informationsmaterialet vil også omfatte ungeaftalen og anden ny lovgivning m.v.
- Der er enighed om, at beskæftigelsesministeren sender et brev, hvori ministeren opfordrer borgmestrene til i højere grad at bruge både de eksisterende muligheder for at give de ledige en virksomhedsrettet aktiv indsats (herunder også kombinationsmulighederne) og de nye muligheder, som denne aftale åbner op for.

Finansiering af initiativerne

De samlede udgifter til de 7 initiativer skønnes at udgøre knap ½ mia.kr. over perioden medio 2010 til ultimo 2014 og godt 50 mio. kr. årligt fra 2015 og frem. Initiativerne finansieres af uforbrugt bevilling til aktiveringsindsatsen for forsikrede ledige fra 2009 og ved en omprioritering af flaskehalsbevillingen, der hermed bortfalder fra 2011.

Der anvendes 125 mio. kr. af den uforbrugte bevilling til aktivering af forsikrede ledige i 2009, som kommunerne har tilbagebetalt til staten i forbindelse med den årlige restafregning. Forslaget om at omprioritere flaskehalsindsatsen vil fra 2011 og frem frigive 100 mio. kr. årligt. Initiativerne er således fuldt finansieret.

Puljen til flere opkvalificerende læse-, skrive og regnekurser samt forslaget om en særlig pulje til jobrettet opkvalificering udmøntes via beskæftigelsesregionerne.

Lancering og implementering af aftalen

Beskæftigelsesregionerne vil via deres dialog med de kommunale jobcentre understøtte formidling af initiativerne i aftalen og intentionen bag aftalen om at sikre bedre og mere målrettede aktive tilbud for langtidsledige.

Der afsættes i alt 11 mio. kr. til lancering, it-understøttelse og evaluering af pakken. Evalueringens resultater vil indgå i overvejelser om evt. videreførelse og omprioritering af pakkens initiativer. Forligskredsen indkaldes til et statusmøde ultimo 2011. Forligskredsen indkaldes endvidere, når initiativerne er evalueret primo 2013.